

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 07
Rotel 0703

DOM
2014-06-18
Stockholm

Mål nr
T 5544-13

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Södertörns tingsrätts dom 2013-05-10 i mål T 6489-12, se bilaga A

KLAGANDE OCH MOTPART

Staten genom Justitiekanslern
Box 2308
103 17 Stockholm

Ombud: Föredraganden [REDACTED] och hovrättsassessorn [REDACTED]
Samma adress

KLAGANDE OCH MOTPART

Lennart Johansson, [REDACTED]
[REDACTED]

Ombud: Jur.kand. Clarence Crafoord och jur.kand. Sebastian Scheiman
Box 2215
103 15 Stockholm

SAKEN

Skadestånd

HOVRÄTTENS DOMSLUT

- Hovrätten ändrar tingsrättens dom endast på så sätt att det skadestånd som staten ska betala till Lennart Johansson bestäms till 10 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 23 maj 2012 till dess betalning sker.
- Staten ska ersätta Lennart Johansson för hans rättegångskostnader i hovrätten med 14 079 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dag för hovrättens dom till dess betalning sker.

Dok.Id 1149136

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 670 50	08-561 670 59	måndag – fredag 09:00-15:00
E-post: svea.avd7@dom.se www.svea.se				

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Staten har yrkat att hovrätten ska ogilla käromålet och, vid fullt bifall till ändringsyrkandet, befria staten från skyldighet att ersätta Lennart Johanssons rättegångskostnader i tingsrätten samt förpliktiga Lennart Johansson att ersätta staten för dess rättegångskostnader där.

Lennart Johansson har yrkat att hovrätten helt ska bifalla hans yrkande i tingsrätten.

Parterna har bestridit varandras ändringsyrkanden och yrkat ersättning för rättegångskostnader i hovrätten.

Lennart Johansson har yrkat att rättegångskostnaderna, oavsett målets utgång, ska fördelas jämnt mellan parterna. Staten har medgett att utge ersättning för Lennart Johanssons rättegångskostnader endast om staten bedöms skadeståndsskyldig för något belopp.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL**Utredningen**

Parterna har åberopat samma grunder och omständigheter som i tingsrätten samt utvecklats sin talan i huvudsak på samma sätt som antecknats i tingsrättens dom. Utredningen i hovrätten är densamma som i tingsrätten.

Utgångspunkter för hovrättens prövning

Den första fråga som hovrätten har att pröva är om en överträdelse av artikel 6.1 i Europakonventionen skett som innebär att Lennart Johanssons rätt till domstolsprövning inom skälig tid har kränkts. Finner hovrätten att så är fallet blir nästa steg att bestämma om kränkningen medför att Lennart Johansson har rätt till skadestånd och, under sådana förutsättningar, att fastställa ersättningsbeloppets storlek. Hovrätten utgår i sin bedömning från samma utgångspunkter och regelsystem som tingsrätten redogjort för på s. 13-14 i domen. Detta innebär i korthet att frågan om en rättighetskränkning förekommit ska bedömas utifrån Europadomstolens praxis med beaktande av ett flertal omständigheter såsom målets komplexitet, parternas agerande under förfarandet, dom-

stolarnas och myndigheternas handläggning av målet samt vad som står på spel för den enskilde. När det gäller skadebedömningen och ersättningens storlek ska svenska regler tillämpas men med beaktande av Europadomstolens praxis.

Frågan om kränkning skett

På sätt som tingsrätten angett på s. 17 i domen uppgår den totala handläggningstiden till närmare fyra år och tre månader. Det rör sig om en prövning i en instans. När det gäller frågan om vad som kan anses utgöra skälig handläggningstid gör Europadomstolen en helhetsbedömning i varje enskilt fall och några mer bestämda slutsatser om begreppets innebörd är svåra att dra av domstolens praxis. Av en rapport från European Commission for Efficiency of Justice (CEPEJ) framgår bl.a. följande. Vid mål som var icke komplicerade bedömdes en total handläggningstid för hela rättskedjan om upp till två år som skälig. Översteg handläggningstiden två år undersökte Europadomstolen hur myndigheterna eller domstolarna handlagt målet. I fråga om komplexa mål godtogs ofta längre handläggningstider men sällan tider som översteg fem år. I ett antal mål har Europadomstolen uttalat att en grov tumregel kan vara att handläggningstiden inte bör överstiga ett år per instans (se SOU 2008:16 s. 36 -37 med däri gjorda hänvisningar).

Hovrätten konstaterar att handläggningen av målet, som ostridigt varit av okomplicerat slag, objektivt sett tagit lång tid. Frågan om tiden varit skälig ska prövas med ledning av Europadomstolens praxis och med beaktande av de omständigheter som redogjorts för inledningsvis. Inom ramen för bedömningen av domstolens handläggning av målet fäster Europadomstolen särskild vikt vid om det förekommit längre perioder av inaktivitet. Vid bedömningen av om en kränkning skett finner hovrätten, i likhet med tingsrätten, att viss tidsutdräkt under målets förberedande tid kan lastas Lennart Johansson.

När det sedan gäller Stockholms tingsrätts handläggning av målet delar hovrätten inte tingsrättens bedömning att det varit fråga om sådan passivitet från tingsrättens sida under målets *förberedelseskede* att detta kan läggas staten till last och medföra att en överträdelse av artikel 6 i Europakonventionen skett. I bedömningen beaktar hovrätten att det inte förekommit några längre perioder av inaktivitet. Stockholms tingsrätt vidtog åtgärder löpande under denna tid, t.ex. kallade tingsrätten till muntlig förberedelse

under hösten 2004 när Polenkonsulten i Stockholm AB inte kommit in med efterfrågat yttrande. Tingsrätten var också aktiv genom att hålla sig informerad om de tvistande parternas planerade besiktning av Lennart Johanssons fastighet. I sammanhanget konstaterar hovrätten att det varit fråga om ett dispositivt tvistemål där parterna, genom sina respektive juridiska ombud, ansett att en besiktning var önskvärd och att tingsrätten uppfattade besiktningen som ett led i en möjlighet att förlika parterna. Sammantaget finner alltså hovrätten, trots att det funnits möjligheter för tingsrätten att förkorta beredningstiden, att tingsrättens agerande inte varit sådant att en kränkning av artikel 6.1 i Europakonventionen skett.

När det gäller den efterföljande perioden konstaterar hovrätten, på samma sätt som tingsrätten, att målet var klart att sättas ut till huvudförhandling i början av oktober 2006 och att några åtgärder med anledning av detta inte vidtogs förrän i februari och mars månader 2008. Hovrätten instämmer i tingsrättens bedömning att handläggningstiden under denna period varit oskäligt lång och att handläggningen av målet haft betydelse för Lennart Johansson. Stockholms tingsrätts agerande under aktuell tidsperiod har inneburit att målet fördröjts med drygt ett år. På grund av detta och mot bakgrund av att målet i oktober 2006 redan handlagts i samma instans under ca två år och sju månader får tingsrättens inaktivitet under *utsättningsperioden* anses innebära en kränkning av Europakonventionens krav på prövning inom skälig tid.

Skadeståndsfrågan

I likhet med tingsrätten finner hovrätten att Lennart Johansson får anses ha lidit skada på grund av kränkningen och att han är berättigad till skadestånd.

Ersättningen ska, på sätt som hovrätten beskrivit tidigare, bestämmas utifrån nationella förutsättningar i belysning av Europadomstolens praxis. Tingsrätten har på s. 23-24 i domen redogjort för de principer som gäller i detta hänseende. Hovrätten, som utgår från samma principer, har som utgångspunkt för bedömningen i detta fall endast den tidsutdräkt som förelåg i tingsrätten efter det att målet var färdigberett och klart att sättas ut till huvudförhandling. I denna del saknar Lennart Johanssons agerande helt betydelse. Med beaktande av vad som nu sagts och då den fördröjning som

Stockholms tingsrätt kan lastas för uppgår till kortare tid än vad tingsrätten funnit ska skadeståndsbeloppet sättas lägre än vad tingsrätten bestämt. Hovrätten anser att Lennart Johansson är berättigad till skäliga 10 000 kr i skadestånd. Tingsrättens dom ska därför ändras när det gäller skadeståndets storlek.

Rättegångskostnader

Hovrättens bedömning innebär, med det medgivande som staten har gjort, att staten ska ersätta Lennart Johansson för hans rättegångskostnader i hovrätten trots att han till viss del är att anse som tappande part här. Om beloppet råder inte tvist.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2014-07-16

I avgörandet har deltagit hovrättspresidenten Fredrik Wersäll, hovrättsrådet Agneta Munther, referent, adjungerade ledamoten Marie-Louise Pettersson och tf. hovrättsassessorn Alicia Nilsson.